

Statistisk sentralbyrå

Statistics Norway

Definisjoner og avgrensinger for polar FoU, nordområder, FoU og FoU-årsverk

Definisjon av FoU

Forskning og utviklingsarbeid (FoU) er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap, herunder kunnskap om mennesket, kultur og samfunn. FoU omfatter også nye anvendelser av tilgjengelig kunnskap.

Det kan være vanskelig å skille mellom FoU og annen beslektet virksomhet. I universitets- og høgskolesektoren (UoH) er det særlig utfordrende å trekke grensen mot utdanning, undervisning og spesialisert medisinsk behandling, for eksempel ved universitetssykehus. Viktige kriterier som må være oppfylt for at aktiviteten skal regnes som FoU, er at den inneholder noe **nytt**, er **kreativ**, har **usikkerhet** knyttet til resultatet, er **systematisk** og kan **overføres** og/eller **reproduseres**.

FoU-personale omfatter alt personale direkte engasjert i forskning og utviklingsarbeid, både i og utenfor eventuell FoU-avdeling. Inkluderer også teknisk og administrativt personale, kontor- og hjelpepersonale som har deltatt i FoU-aktivitet.

FoU-årsverk Det arbeidet FoU-personalet utfører innenfor FoU i løpet av ett år omregnet til heltidsekvivalenter eller årsverk.

Eksempel: en person som bruker 40 % av sin tid til FoU, og videre 10% til administrasjon av FoU i løpet av et år, tilsvare 0,5 FoU-årsverk. I rapporteringen av FoU-årsverk skal administrasjon og teknisk personale inkluderes i tillegg til faglige/vitenskapelig personale. Videre skal både fast og midlertidig ansatte inkluderes.

Definisjon av polarforskning (FoU): Forskning og utviklingsarbeid (FoU) som drives med grunnlag i materiale fra polarområdene (Arktis og Antarktis), omkring fenomener med lokalisering i polarområdene, eller som tar direkte sikte på anvendelse i polarområdene. Alle fagområder er omfattet.

Arktiske områder: Den polare delen av Arktis inkludert bl.a. Svalbard, Jan Mayen, det nordlige Norskehavet, Barentshavet, Grønlandshavet og Polhavet. Omfatter landområder nord for tregrensen med kontinuerlig permafrost og havområder nord for grensen for maksimal havisutbredelse. I norsk sektor følger avgrensningen 72.

breddegrad og ikke grensen for maksimal utbredelse av havis. Avgrenset med mørk blå/grå farge på kartet.

Antarktiske områder: Området sør for den antarktiske konvergensen hvor de varme vannmassene nordfra møte de kalde vannmassene fra Sørishavet (polarfronten). Polarfrontens posisjon varierer, men befinner seg vanligvis mellom 50 og 60 grader sør. Også de sub-arktiske øyene, slik som Bouvetøya og Sør-Georgia, som tidvis kan ligge nord for konvergensen er inkludert. Avgrenset med mørk blå farge på kartet.

Definisjon av nordområdeforskning (FoU):

Forskning og utviklingsarbeid (FoU) som har tematisk relevans og/eller henter sitt materiale og/eller sikter mot anvendelse av FoU-resultater i nordområdene. Alle fagområder er omfattet (også medisinsk forskning når den er basert på biologisk-/klinisk-/helse- materiale eller data innhentet i nordområdene). FoU-arbeidet kan utføres ved enheter som har sin institusjonsadresse i nordområdene eller utenfor.

Hva skal ikke regnes som FoU?

Generell FoU-aktivitet som ikke er spesifikt rettet mot nordområder, av enheter lokalisert i nordområder, skal ikke rapporteres. Eksempel: et foretak i Tromsø som utvikler IT-systemer uten spesifikk anvendelse/problemløsning knyttet til nordområdene, regnes ikke som FoU relatert til nordområdene.

Nordområdene: Nordområdene omfatter området innenfor den svarte linjen (de tre nordligste fylkene med fjord- og kystområdene, nordlige deler av Norskehavet, Barentshavet og Svalbard). I tillegg inngår nord-Sverige, nord-Finland og nordvest-Russland, markert med gråskravering i kartet.

I denne kartleggingen er det noe overlapp mellom de geografiske områdene for Arktis og nordområdene ved at Svalbard og deler av Barentshavet og Polhavet inngår i begge. FoU som er utført her skal rapporteres både under "Arktisk polarforskning" og "Nordområdeforskning". Dette er viktig for at vi skal kunne utarbeide totaltall for henholdsvis polarforskning og nordområdeforskning.

Avgrensing av Svalbard

Kartet viser de fem geografiske sonene Svalbard er inndelt i. I rapporteringen skal det rapporteres på sone 1 (Longyearbyen med nærområder), sone 2 (Ny-Ålesund med nærområder) og sone 3-5 (Svalbard for øvrig) rapporteres samlet. Kartet brukes som veiledning til utfylling av den geografiske inndelingen av FoU på Svalbard. Marint område ut til 12 nautiske mil skal inkluderes.

